

Navazující magisterský studijní program Evangelické teologie

Požadavky k druhé souborné zkoušce nebo k části státní závěrečné zkoušce z Nového zákona

1. POPIS ZKOUŠKY A POŽADAVKY

Zkouška se skládá ze dvou základních okruhů: biblické exegeze a zkoušky z teologie NZ. Student min. 5 pracovních dní před konáním zkoušky pošle 2 exegeze a seznam přečtené literatury vybranému zkoušejícímu. Zkouška začíná jednou z exegezí, kterou vybere zkoušející – student krátce přečte v řečtině a přeloží část vykládaného oddílu a představí postup a výsledky své exegeze; zkoušející se táže doplňující otázky. Z exegeze se přechází k obecnější diskusi o teologických otázkách novozákonních spisů. Student představí přečtenou literaturu z teologie a historického Ježíše. Student by měl mít základní informace o autorovi přečtené knihy, vyložit její cíle, obsah a také nabízený koncept kriticky zhodnotit.

Předpoklady: Zápočet ze semináře NZ.

2. ZKUŠEBNÍ OKRUHY ČI OTÁZKY A LITERATURA

1) Exegeze

a) Cílem této části zkoušky je prověřit schopnost studenta samostatně a s využitím standardních exegetických metod interpretovat biblický text v souvislosti celkového teologického zaměření příslušného spisu.

b) Student si připraví 2 exegeze, odlišné od těch, které připravil pro 1. soubornou zkoušku, každý z oddílů by měl mít 10–15 veršů; doporučuje se vybírat texty tak, aby vhodně doplnily výběr z 1. souborné zkoušky (tj. texty, které student předtím nevolil, např. Zjevení, pastorální epištoly, Skutky atd).

c) Exegeze by měla obsahovat vlastní překlad řeckého textu, syntaktický rozpis textu, textově kritický aparát, poznámky k literární formě/žánru, gramatickou a lexikální analýzu, zasazení perikopy do literárního kontextu, poznámky k relevantním historickým reáliím, reflexe hlavních interpretačních linií v sekundární literatuře (např. vybraných komentářů) a také pokus o vystižení hlavního sdělení textu; zvláštní důraz se klade na vztah vykládaného textu k teologii příslušného spisu, nebo autora (např. teologii Pavla, Matouše nebo Zjevení).

2) Teologie NZ

a) Cílem této části zkoušky je prověřit schopnost studenta orientovat se v základních teologických profilech jednotlivých NZ textů a autorů.

b) Okruhy témat, jichž se tato část týká, jsou: teologie Pavla a protopavlovských listů, teologie deuteropavlovských a pastorálních epištol, teologie Matoušova evangelia, teologie Lukášova dvojspisu, teologie Janova evangelia a janovské tradice, teologie dalších novozákonních spisů (katolické listy), teologie Zjevení Janova, dějiny bádání o historickém Ježíši, metodologie a kritéria historického bádání, prameny pro poznání historického Ježíše, Ježíšovo židovství a jeho historický kontext, Ježíšovo působení a zvěst o Božím království, role eschatologie v Ježíšově působení, Ježíšova podobenství, Ježíšovy zázraky, otázka Ježíšova sebepochopení, christologie a otázka Ježíšovy identity, Ježíšova smrt a vzkříšení a vztah historického Ježíše k víře rané církve.

c) Student se na zmíněné okruhy připraví na základě povinné četby jedné knihy k teologii NZ a jedné knihy k historickému Ježíši, z nichž je alespoň jedna v cizím jazyce. Příklady titulů (po domluvě je možné navrhnout i jiný titul):

d) Teologie:

- U. Schnelle, *Theology of the New Testament*, Grand Rapids: Baker Academic, 2009 (pův. *Theologie des Neuen Testaments*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2007);
- M. Wolter, *Paul: An Outline of His Theology*, Waco: Baylor, 2015 (pův. *Paulus: ein Grundriss seiner Theologie*, Neukirchen-Vluyn: Neukirchener, 2011);
- T.R. Hatina, *Novozákonní teologie a hledání její závažnosti*, Praha: Karolinum, 2018 (pův.: *New Testament theology and its quest for relevance: ancient texts and modern readers*, London: Bloomsbury, 2013);
- H. Räisänen, *Beyond New Testament Theology: A Story and a Programme*, London: SCM, 2001;
- J. Mrázek, *Teologie opomíjených*, Jihlava: Mlýn, 2013;
- P. Pokorný, *Od evangelia k evangeliím: dějiny, teologie a působení biblického výrazu "evangelium"*, Praha: Academia, 2016 (pův. *From the Gospel to the Gospels: history, theology and impact of the biblical term 'euangelion'*, Berlin: de Gruyter, 2013);
- J.D.G. Dunn, *The Theology of Paul the Apostle*, Grand Rapids: Eerdmans, 1998;
- J. Frey, *Theology and History in the Fourth Gospel: tradition and narration*, Waco: Baylor, 2018;
- J. Schröter, *From Jesus to the New Testament: early Christian Theology and the origin of the New Testament canon*, Waco: Baylor, 2013 (pův.: *Von Jesus zum Neuen Testament: Studien zur urchristlichen Theologiegeschichte und zur Entstehung des neutestamentlichen Kanons*, Tübingen: Mohr Siebeck, 2008);

- J.D.G. Dunn, *Unity and diversity in the New Testament: An inquiry into the character of earliest Christianity*. London: SCM Press, 1990;
- I.H. Marshall, *New Testament Theology: Many Witnesses, One Gospel*, Downers Grove: IVP, 2004;
- P. Stuhlmacher, *Biblical Theology of the New Testament*, Grand Rapids: Eerdmans, 2018 (pův. *Biblische Theologie des Neuen Testaments*, 2 sv., Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1992 a 1999);
- F. Vouga, *Teologie Nového zákona*, Jihlava: Mlýn, 2009;
- U. Luz, *The Theology of the Gospel of Matthew*, Cambridge: CUP, 1995;
- R. Bauckham, *The Theology of the Book of Revelation*, Cambridge: CUP, 1993;
- C.C. Black, *Mark's Gospel: History, Theology, Interpretation*, Grand Rapids. Eerdmans, 2023;
- T. Söding, *Boží Syn z Nazareta. Ježíš v novozákonních spisech*, Praha: Vyšehrad, 2020;
- P. Pokorný, *Theologie der lukanischen Schriften*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1998;
- D.C. Allison, *The Resurrection of Jesus: Apologetics, Polemics, History*, London: T&T Clark, 2021.

e) Historický Ježíš:

- G. Theissen – A. Merz, *The Historical Jesus: A Comprehensive Guide*, Minneapolis: Fortress Press, 1998 (pův. *Der historische Jesus. Ein Lehrbuch*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1996);
- J. Schröter – Ch. Jacobi (eds.), *The Jesus Handbook*, Grand Rapids: Eerdmans, 2022 (pův. *Jesus Handbuch*, Tübingen: Mohr Siebeck, 2017);
- D.C. Allison, *Jesus of Nazareth: Millenarian Prophet*, Minneapolis: Fortress Press, 1998;
- J.D.G. Dunn, *Jesus Remembered*, Grand Rapids: Eerdmans, 2019;
- Jens Schröter, *Jesus of Nazareth: Jew from Galilee, Savior of the World*, Waco: Baylor University Press, 2014 (pův. *Jesus von Nazaret. Jude aus Galiläa – Retter der Welt*, Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt, 2012 a novější);
- David Flusser, *Ježíš*, Praha: Oikymenh, 2002.

Datum: 2.10.2026

Zpracoval/a: David Cielontko